

The article is devoted to the current issue of the use of museum pedagogy in the practice of domestic pre-school education. The author notes that museums have a powerful potential for artistic heritage. Different approaches to the problem of significance of the museum in the life of a child are described. To provide the effectiveness of the process of formation of aesthetic feelings of children of senior pre-school age it is necessary to: organize the corresponding subject-space environment, special selection of artistic and didactic manuals, materials, professional literature and individually differentiated work of the educator and museum pedagogue.

The conditions and techniques necessary for effective formation of aesthetic feelings of senior pre-school children by means of art museums, art galleries, art exhibitions are defined. Examples of educational programs of museums are presented in close cooperation with teachers of pre-school establishments. The emphasis is on the importance of cooperation with museum educators, teachers of pre-school establishments and families of the senior pre-school children.

The author examines the consistent work at classes in pre-school establishments, which use methods and techniques of museum pedagogy. An interesting form of work of the museum pedagogy (museum fairy tale), the main purpose of which is the aesthetic education of children of senior preschool age by means of fine arts, is highlighted.

It is known, that the process of entering a child into the world of art is so individual, so their first impressions are the deepest and most powerful. This means that teachers of modern institutions of preschool education and museum teachers have to be prepared carefully for the first tour to the museum to make it a true holiday for a child.

It is generalized that museum pedagogy continues to develop in modern educational space and has invaluable importance for the formation of senior preschoolers' aesthetic feelings by means of art.

Key words: excursion, exposition, aesthetic feelings, museum pedagogy, fine art activities, reproduction, art museum.

УДК: 378.14:37.015.3

DOI: 10.32626/2309-9763.2018-25.-2.169-175

Наталія Каньоса
Nataliia Kanosa

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ОСОБИСТІНООРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

USE OF NEW TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF PERSONALITY-ORIENTED TRAINING OF SPECIALISTS IN PRESCHOOL EDUCATION

Статтю присвячено проблемі професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти. Розглянуто поняття арт-педагогіки як складової педагогіки. Проаналізовано роль арт-педагогічних технологій навчання. Визначено, що важливою складовою фахової підготовки майбутніх вихователів ЗДО є розвиток професійної творчості.

Ключові слова: новітні технології, арт-педагогіка, арт-терапія, освітній процес, особистісно орієнтована підготовка, професійна підготовка.

Сучасний світ є надзвичайно конкурентним і від якості освіти, рівня підготовки педагогів залежить, яке місце посідає в ньому Україна. Основні положення розвитку освіти визначено в Концепції та Програмі розвитку в Україні системи освіти протягом життя, в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр., у Концепції освіти дорослих в Україні,

в Законах України “Про освіту” та “Про вищу освіту”, в Концепції Нової української школи та ін. Задля перспективного розвитку країни всі дії політиків, науковців, освітян мають бути спрямовані на формування конкурентоздатності науки, освіти та економіки. Адже майбутнє нашої держави перебуває у прямій залежності від багатьох чинників, серед яких найбільш важливим є високий рівень інтелектуального розвитку, творчого потенціалу молоді, її сформованість прагнення та мотивації до засвоєння нових знань, творчого мислення, які можуть бути показниками конкурентоспроможності у світовому просторі.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в сучасному суспільстві, економіці, мистецтві, педагогіці призвели до появи нових суміжних галузей знань: інтегративної педагогіки, етнопедагогіки, лікувальної педагогіки, реабілітаційної педагогіки, арт-педагогіки. Це відбувається пропорційно до збільшення кількості знань у галузі педагогіки та психології, поширення процесів виховання та формування різних якостей в інших галузях знань. Так, створюються нові концепції виховання, навчання, розробляються стандарти базової освіти, вивчаються теоретичні основи та технології виховання дітей з різним рівнем розвитку, разом із тим і з особливими потребами, досліджуються особливості освітньо-виховного процесу в корекційних закладах освіти [6].

В умовах трансформації українського суспільства зростають вимоги до підготовки фахівців дошкільної освіти, здатних на високому рівні впроваджувати інноваційні форми й методи роботи в професійну діяльність. Особливої ваги набуває ця проблема у контексті підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у вищих навчальних закладах.

Серед інноваційних технологій професійної підготовки фахівців дедалі більше уваги приділяється тим, які вмщують мистецьку складову, яка, за влучним висловом М. Кагана [5], “олюднює” процеси навчання і виховання. На педагогічних можливостях мистецтва та його значенні у становленні особистості наголошували класики педагогічної науки Я. Коменський, Й. Песталоцці, Р. Штайнер, К. Ушинський, В. Сухомлинський та ін. [9].

Технологія залучення мистецтва до розв’язання педагогічних задач набула в педагогічній науці назви “арт-педагогіка”. Розробники цієї галузі педагогічного знання – О. Булатова, М. Катренко, Л. Лебедева, В. Соколова та ін. – розглядають педагогічні ресурси мистецтва в різних аспектах (навчання і виховання дітей різного віку; соціально-педагогічна діяльність з дітьми, що мають певні вади розвитку; арт-педагогіка в системі технологій професійної підготовки фахівців тощо). Арт-педагогіка є міждисциплінарною галуззю теорії і практики педагогічної діяльності, що об’єднує теоретико-методологічний і технологічний інструментарій мистецтва, педагогіки, психології, соціології, філософії, естетики і слугує інтеграції гуманітарних знань з метою якомога ефективнішої професійної підготовки фахівців різних спеціалізацій [9].

Психологічні особливості професійно-особистісного розвитку майбутніх фахівців вивчались І. Булах, Л. Долинською, Н. Дятленко, І. Зязюном, В. Кузьменко, Т. Лисянською, В. Чернобровкіним та ін., що дозволило визначити період здобуття вищої освіти сприятливим для розвитку професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО. Психологічна сутність і структура креативності різнобічно розглядається в працях Т. Баришевої, І. Білої, Д. Богоявленської, Н. Вишнякової, О. Вознюка, Дж. Гілфорда, М. Гнатка, В. Дружиніна, В. Моляко, О. Морозова, В. Рибалки, В. Роменець, С. Рубінштейна, С. Тейлора, П. Торренса та ін. Інтегративний підхід до вивчення креативності досліджували Т. Баришева, Д. Богоявленська, В. Дружинін, Л. Ермолаєва-Томіна, Я. Пономарьов та ін. Суб’єктно-діяльнісний підхід – К. Абульханова-Славська, Б. Ананьєв, А. Брушлінський та ін. Механізми розвитку креативності – Г. Альтшуллер, Т. Бьюзен, І. Воронюк, І. Калошина, А. Осборн, Л. Пузеп та ін. Застосування арт-терапії в освітньому процесі досліджувалося Т. Зінкевич-Євстігнєєвим, І. Зязюном, Л. Лебедевим, Л. Подкоритовим, К. Роджерсом, Н. Сергєєвим та ін.

Доцільність арт-терапії в системі підготовки майбутніх фахівців сьогодні визнається багатьма вченими. Термін “арт-терапія” використовується в нашій країні порівняно недавно. Первинна основа арт-терапевтичних технологій – архаїчні форми мистецтва, що зберігалися

в народній творчості, яка характеризується наївністю, безпосередністю, опорою на символічну мову несвідомого і які є джерелом душевного здоров'я людини [11]. Сучасний соціокультурний простір України характеризується втратою національних культурних традицій, зміною загальносуспільних духовних орієнтирів, засиллям псевдокультурних, агресивних та антигуманних тенденцій у засобах масової інформації. Художня творчість допомагає зрозуміти й оцінити свої почуття, спогади, образи майбутнього, знайти час для відновлення життєвих сил і є способом спілкування із собою. Тому арт-терапія – це технології створення та використання різних творів мистецтва з метою передачі почуттів, емоцій та інших проявів психіки людини; це інструмент для дослідження і гармонізації тих сторін внутрішнього світу людини, для вираження яких слова не підходять.

В енциклопедії освіти арт-терапія визначається як “лікувально-профілактична й корекційна діяльність з використанням мистецтва; складова психотерапії, складний синтез галузей наукових знань – педагогіки, психології, мистецтва, медицини, ергономіки” [4].

Сьогодні відбувається становлення нового напрямку розвитку арт-терапії – педагогічного, що полягає в певній “соціальній терапії” особистості та корекції стереотипів поведінки засобами художньої діяльності. Л. Лебедева вважає, що особливість використання арт-терапевтичних технологій у педагогічній практиці сучасної освіти, як інноваційної технології особистісно орієнтованого навчання полягає у розв'язанні низки психолого-педагогічних завдань: виховних, діагностичних, психотерапевтичних, корекційних і розвивальних [7].

Наукові уявлення про можливості арт-технологій спираються на фундаментальні психолого-педагогічні дослідження. На концепцію педагогіки свободи та педагогічної підтримки (О. Газман), самоорганізованої педагогічної діяльності та сенсорозвивальних засобів пробудження творчої активності (С. Кульневич), специфічної природи педагогічної діяльності (І. Колеснікова, В. Сластенін), використання арт-терапії як методу навчання та особистісного розвитку (О. Вознесенська); інноваційну технологію особистісно орієнтованого навчання та виховання (О. Деркач) тощо [2].

По-різному тлумачать учені поняття “арт-педагогіка”, розглядають як:

- аналог поняття “художньо-педагогічний підхід”, пов'язаний з артистизмом, артистичністю (О. Булагова);
- артпедагогіка розв'язує проблеми виховання і навчання в реальному часі й опосередковано пов'язана з артистизмом педагога (С. Хлебнік);
- результатом арт- педагогічної діяльності є адаптація дитини до колективу однолітків, оволодіння нею художніми вміннями (Є.Таранова) [10].

Часто поняття “артпедагогіка” та “арт-терапія” ототожнюють через їх спільний префікс “арт”. Арт – “художнє” – синонім слова мистецтво, інша частина слова визначає їх різницю: терапія – напрям у медицині, лікувальний вплив; педагогіка – галузь наукового знання; наука про навчання, виховання та розвиток. Це означає, що поняття арт-педагогіка – ширше і включає в себе поняття арт-терапії, наприклад, як компетентність складається з різних компетентностей [4].

Арт-педагогіка – особливий напрямок у педагогіці, за допомогою якого навчання, розвиток і виховання особистості відбувається на основі мистецтва у процесі викладання будь-якої дисципліни. Арт-педагогіка сприяє формуванню у дитини бажання того, щоб навчання перейшло в самонавчання, виховання – в самовиховання, а розвиток – у безпосередній саморозвиток [1].

Основними педагогічними технологіями арт-педагогіки є гра та педагогічна імпровізація. Педагогічна імпровізація – це непередбачені дії педагога, що обумовлені незапланованими ситуаціями, які утворюються під впливом внутрішніх або зовнішніх факторів. Успіх імпровізації обумовлений конструюванням і прогнозуванням форм, вмотивованістю та перспективністю результатів.

Щодо методів арт-педагогіки, то основним є проблемно-діалоговий. Він орієнтований на розвиток духовно-особистісної сфери особистості, моральне виховання, формування етичного та естетичного імунітету. Основа цього методу – діалог, що містить в основі не просто почерговий обмін інформацією, а спільний пошук позицій, їх співвідношення. У діалозі кожне

повідомлення розраховане на інтерпретацію співрозмовника і повернення інформації у збагаченому вигляді. У такому діалозі активними є всі його учасники. Запорука успіху – емоційна стриманість, ненав'язливість, внутрішня свобода [3].

Професійна креативність вихователя є суб'єктивним компонентом творчої педагогічної діяльності. Її сутність полягає у здатності до актуалізації творчих пізнавальних процесів, рефлексії, саморегуляції творчої діяльності, реалізації розумових дій та операцій у творчому розв'язанні педагогічних завдань і потребі у творчій самореалізації й емоційному задоволенні від творчої діяльності. З огляду на те, що сучасна наука розглядає креативність як інтегровану, складноорганізовану здатність, що визначається комплексом психічних чинників, визначені психологічні складові професійної креативності вихователя, що утворюють мотиваційний, когнітивний, операційний і регулятивний її компоненти. Теоретично доведено доцільність застосування арт-терапії як засобу розвитку професійної креативності майбутніх вихователів.

Арт-педагогіка здобула можливість делікатно впливати на становлення особистості на різних етапах її соціалізації, професійного розвитку, формування стійкої аксіологічної сфери з урахуванням того, що є шанс наблизитися до інтересів і цінностей майбутнього фахівця, певною мірою скорегувати процес професійного саморозвитку та розвитку професійних цінностей. Як цілком справедливо зазначає Л. Лебедева [8], арт-педагогіка сприяє суб'єкт-суб'єктній взаємодії викладача і студента в одному соціокультурному просторі з метою реалізації таких завдань:

- 1) розвитку емоційно-вольової сфери майбутнього фахівця;
- 2) розвитку креативності, важливої і як особистісної, так і професійної характеристики фахівця;

- 3) гармонізації особистісного розвитку майбутнього фахівця та його позитивної "Я-концепції".

Важливою є можливість арт-педагогіки розв'язувати завдання, близькі до професійно-педагогічних, оскільки вона: спонукає застосовувати інтерактивні технології навчання фахівців; розвиває рефлексивну культуру і самоконтроль студентів; сприяє розвитку всіх органів відчуттів, що є важливим для фахівців саме цієї галузі; налагоджує комунікативний простір на заняттях; полегшує мислительні процеси; дає вихід негативним відчуттям, агресії та ін. [2].

У дослідженні Н. Сергеевої подано визначення арт-педагогіки як інноваційного практико-орієнтованого напрямку в педагогічній науці, який вивчає "природу, загальні закономірності, принципи, механізми й універсальні способи залучення мистецтва для вирішення різноманітних педагогічних завдань" [10]. Саме в цьому визначенні вирізняється інноваційний характер арт-педагогіки на теоретичному й практично-професійному рівні. Для реалізації арт-педагогіки в навчальному процесі доцільно:

- 1) активно використовувати художнє мистецтво для засвоєння інтелектуального і духовного досвіду майбутніми фахівцями;

- 2) зважати на інтеріоризацію знань, умінь і навичок арт-спрямування, тобто подавати навчальний матеріал у різних модальностях на підставі існуючих у людини репрезентативних систем (візуальної, аудіальної, кінестетичної, полімодальної);

- 3) налагоджувати суб'єкт-суб'єктну сферу в комунікативному просторі "викладач – студент".

Саме арт-терапія є сучасним інноваційним засобом, що дозволяє ефективно розв'язувати низку освітніх завдань. Виступаючи динамічною системою взаємодії між студентом, продуктом його арт-терапевтичної діяльності та викладачем, вона цілісно реалізує навчальну, виховну та розвивальну функції освіти [9]. Використання арт-терапевтичних технологій у навчальному процесі забезпечує створення унікального, єдиного арт-терапевтичного та освітнього простору, що позитивно позначається на професійному становленні й особистісному зростанні майбутніх педагогів.

В умовах докорінної реформації освітянської діяльності відзначається перехід професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО на якісно новий рівень розвитку. Зокрема, одним із провідних завдань є формування у майбутніх фахівців здатності високоефективно та творчо виконувати професійну діяльність.

Виходячи з розуміння особистості студента як центральної ланки та основної цінності освітнього простору закладу вищої освіти, наголошуємо, що розвиток професійної креативності має органічно входити в освітній процес, де кожний з елементів (форми, методи, засоби, умови, зміст) працює на кінцевий результат – формування фахівця, здатного до творчого виконання професійної діяльності. Розвиток професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО в системі фахової підготовки не може відбуватись в інформаційно-репродуктивній системі навчання. Тому реалізація освітніх завдань вищого закладу освіти у процесі фахової підготовки має базуватись на провідних наукових підходах до професійно-педагогічної підготовки: інтегративному, компетентнісному, особистісно-орієнтованому, культурологічному та суб'єктному [10].

Ідея інтегративного підходу до професійного розвитку особистості вихователів ЗДО в загальному розумінні полягає у взаємному потенціюванні, підсиленні особистісних і професійних особливостей майбутніх фахівців. Особистісно-професійне становлення та зростання майбутніх вихователів ЗДО має супроводжуватися збагаченням їх світогляду, уточненням ставлення до навколишнього світу, до людей, самого себе, своєї професійної діяльності, усвідомленням цілей і засобів.

Сутність компетентнісного підходу характеризується спрямованістю на розвиток професійної компетентності, що зумовлює спроможність майбутніх вихователів ЗДО відповідати новим запитам системи освіти, мати відповідний потенціал для практичного розв'язання професійних проблем, пошуку свого "Я" у професії. У контексті проблеми розвитку професійної креативності компетентнісний підхід передбачає формування у студентів – майбутніх вихователів – досвіду творчого розв'язання професійних завдань, характерних для освітнього процесу ЗДО, розвиток здатності та готовності до результативної самостійної творчої діяльності [3]. З огляду на це, професійне становлення майбутніх вихователів має відбуватися в умовах, що моделюють творчу працю, коли студент стає перед необхідністю ефективного розв'язання професійних завдань. У рамках цього підходу формується фахівець, спроможний будувати свою професійну діяльність у відповідності з власним творчим, проектно-конструктивним і духовно-моральним досвідом, а не суворого дотримання інструкцій, педагогічних рецептів, жорстких методичних рекомендацій.

В основі особистісно-орієнтованого підходу є визнання індивідуальності, самотності, самоцінності кожної людини, її розкриття як індивіда, наділеного своїм неповторним суб'єктивним досвідом. Суттєвими ознаками особистісно-орієнтованого навчання в процесі розвитку професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО є звернення до досвіду життєдіяльності студентів, стимулювання активних дій щодо засвоєння знань, аналізу виконання завдань, звернення до інтуїції кожного студента, стимулювання тих, хто висловлює оригінальні ідеї й гіпотези [3].

Культурологічний підхід передбачає оволодіння майбутнім педагогом загальною та професійно-педагогічною культурою, активне освоєння педагогічних теорій, цінностей, технологій для реалізації в своїй практиці культуротворчих функцій освіти.

Суб'єктний підхід до розвитку професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО передбачає формування суб'єктності. Особистість як суб'єкт діяльності набуває таких якостей як активність, самостійність, ініціативність, відповідальність, здатність до саморегуляції, рефлексивність. Названий підхід реалізується завдяки організації систематичного самоаналізу майбутніми вихователями власної творчої діяльності: спроможності до неї, мотивів, способів здійснення, результативності, плануванням процесу творчого саморозвитку та його рефлексуванням тощо [11].

Отже, зміст сучасних підходів професійно-педагогічної підготовки майбутніх вихователів ЗДО передбачає набуття ними досвіду творчої професійної діяльності у процесі навчання в закладі вищої освіти, орієнтує на творчу самореалізацію у професії, на усвідомлене, відповідальне ставлення до результатів педагогічної праці, розкриття інтелектуального та особистісного потенціалу кожного студента.

Розвитку професійної креативності сприятиме створення оптимальних психолого-педагогічних умов у закладі вищої освіти, а саме:

1. Встановлення сприятливих взаємин викладача та студентів (створення специфічної атмосфери освітнього процесу). Сприятливими для розвитку професійної креативності є співтворчість, комунікація, діалогічність і позиція “рівності”.

Співтворчість передбачає спільне зі студентами творче розв’язання професійних завдань. Викладач включається в освітній процес як повноцінний учасник, а не лише керівник, організатор чи контролер. Це дозволяє збагатити досвід студентів щодо способів творчого розв’язання завдань, отримати креативний взірєць, зняти творчі бар’єри [6].

Для стимулювання співтворчості під час групової роботи над творчим розв’язанням професійних завдань доцільно застосовувати брейнрайтинг, “галерею”, “блокноти” та ін.

2. Постановки перед студентами педагогічних цілей, досягнення яких потребує максимального прояву творчості. Це моделювання проблемних виробничих ситуацій з настановою на прояв креативного підходу до них. Неспроможність розв’язати такі ситуації у межах наявних знань призводить до необхідності пошуку невідомих раніше способів розв’язання.

Визначальною характеристикою проблемних ситуацій є невизначеність, що передбачає відсутність єдиного правильного розв’язання завдання, відомого алгоритму дій. Це наближує майбутнього фахівця до умов реального професійного повсякдення, в якому він, як правило, діє в ситуаціях, де відомі факти неповні, часто недостовірні, викликають сумніви.

Ефективними для розвитку професійної креативності майбутніх вихователів, а також доцільними для застосування в освітньому процесі вишу є евристичні методи, що сприяють продукуванню нестандартних, оригінальних ідей. Завдяки великій різноманітності та різноспрямованості, їх можна застосовувати на лекціях, семінарських та практичних заняттях, для самостійної роботи студентів у низці дисциплін [3].

Зокрема, серед евристичних методів рекомендуємо наступні: “змії та сходи”, “мозковий штурм”, “препарована вишня”, “квітка лотосу” та ін..

3. Підвищення емоційної насиченості освітнього процесу, розвиток професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО передбачає формування у них позитивного емоційного творчого досвіду. Його наявність є запорукою вмотивованості студентів до творчої професійної діяльності.

Отже, завдання розвитку професійної творчості майбутніх вихователів ЗДО є важливою складовою фахової підготовки студентів, що вимагає від викладача вищого закладу освіти здатності повноцінно його реалізувати. Зокрема, освітній процес необхідно організувати, ґрунтуючись на провідних підходах до професійно-педагогічної підготовки: інтегративному, компетентнісному, особистісно-орієнтованому, культурологічному та суб’єктному. Фахова підготовка креативного вихователя передбачає створення оптимальних психолого-педагогічних умов: встановлення сприятливих взаємин викладача та студента, постановка перед студентами педагогічних цілей, досягнення яких потребує максимального вияву творчості, підвищення емоційної насиченості освітнього процесу. З метою інтенсифікації розвитку професійної креативності майбутніх вихователів ЗДО важливо застосовувати сучасні методи роботи зі студентами, зокрема арт-терапію як ефективний засіб формування творчого фахівця.

Список використаних джерел

1. Анисимов В. П. Арт-педагогика как система психологического сопровождения образовательного процесса // Вестник ОГУ. № 4. 2003. С. 146–148.
2. Борисова Н. В. Образовательные технологии как объект педагогического выбора. Москва: Исследоват. центр применения средств арт-терапев. технол. проблем качества подготовки спец., 2010. 145 с.

3. Донченко О. С. Розвиток професійної креативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами арт-терапії : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. Київ, 2018. 261 с.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Каган М. С. Философия культуры : учеб. пособ. Санкт-Петербург : Петрополис, 1996. 415 с.
6. Каньоса Н. Г. Арт-терапевтичні технології у процесі особистісно орієнтованої підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти : зб. матеріалів ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, кафедра теорії та методик дошк. освіти. Київ : Міленіум, 2018. 430 с.
7. Лебедева Л. Д. Педагогические аспекты арт-терапии // Дидактика. 2000. № 1. С. 43-51.
8. Лебедева Л. Д. Арт-терапия в педагогике // Педагогика. 2000. № 39. С. 5-8.
9. Руденька Т. М. Арт-педагогіка як інновація сучасної професійно-педагогічної теорії і практики // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Сер. Психолого-педагогічні науки. 2012. № 4. С. 59-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2012_4_14 (дата звернення: 15.09.2018).
10. Сергеева Н. Ю. Арт-педагогическое сопровождение профессиональной подготовки будущего учителя : дисс. ... докт. пед. наук : 13.00.08. Чебоксары, 2010. 432 с.
11. Фірсова Л. С. Арт-терапия в педагогічній роботі. Київ, 2011. 98 с.

One of the features of current world is its competitive character; and the quality of education, the level of teacher training defines the place of Ukraine in it. Integration processes taking place in modern society, economics, art, and pedagogy promoted the nascence of new adjacent branches of knowledge: integrative pedagogy, ethnic pedagogy, medical pedagogy, rehabilitation pedagogy, art-pedagogy.

In the conditions of the transformation of Ukrainian society, requirements for training preschool education specialists capable of introducing innovative forms and methods into their professional activity increase.

Art-pedagogy is a special direction in pedagogy, providing the development and education of a person on the basis of art in the process of teaching any discipline. The main pedagogical technologies of art-pedagogy are games and pedagogical improvisations. The main method of art-pedagogy is considered to be a problem-dialogical one. Art-pedagogy is capable of solving problems of professional and pedagogical character, as it enables the use of interactive technologies of training specialists; it also develops students' reflexive culture and self-control, promotes the development of all sensory organs, which is of great importance for specialists in this field; it helps to organise the communicative space at classes, facilitates thought processes and allows to get rid of negative feelings, aggression, etc.

Development of future preschool teachers' professional creativity is an important component of students' professional training in higher educational institution. Professional training of a creative educator involves the creation of optimal psychological and pedagogical conditions, such as: establishing of favourable relations between the teacher and the student; setting the students pedagogical goals the achievement of which requires the maximal expression of creativity; increasing the emotional component of the educational process. In order to intensify the development of future educators' professional creativity, it is important to apply modern methods of work with students, such as art therapy which is an effective means of forming a creative specialist.

Key words: *new technologies, art-pedagogy, art-therapy, educational process, personality-oriented preparation, professional training.*